

Sygn. akt I ACa 384/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Małgorzata Wołczańska
Sędziowie :	SA Ewa Jastrzębska SO del. Tomasz Tatarczyk (spr.)
Protokolant :	Katarzyna Noras

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2019 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa P. J.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 14 grudnia 2017 r., sygn. akt I C 432/17

1) zmienia zaskarżony wyrok :

a) w punktach 2. i 3. w ten sposób, że powództwo oddala,

b) w punkcie 5. w ten sposób, że nie obciąża powoda kosztami procesu,

c) w punkcie 6. w ten sposób, że nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa–Sądu Okręgowego w Częstochowie 1 312,54 (tysiąc trzysta dwanaście i 54/100) złotych z tytułu części kosztów sądowych i odstępuje od obciążenia powoda pozostałą częścią tych kosztów;

2) oddala apelację w pozostałej części;

3) nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego;

4) nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa–Sądu Apelacyjnego w Katowicach 274,47 (dwieście siedemdziesiąt cztery i 47/100) złotych z tytułu części poniesionych tymczasowo wydatków i odstępuje od obciążenia powoda pozostałą częścią tych wydatków.

SSA Ewa Jastrzębska SSA Małgorzata Wolczańska SSO del. Tomasz Tatarczyk

Sygn. akt I ACa 384/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 14 grudnia 2017 r. Sąd Okręgowy w Częstochowie zasądził od pozwanego na rzecz powoda 24 926,45 zł z ustawowymi odsetkami z tytułu odszkodowania za utracone zarobki, 90 000 zł z ustawowymi odsetkami z tytułu renty za okres od września 2011 r. do maja 2015 r., rentę po 2 000 zł miesięcznie, płatną do 10-go dnia każdego miesiąca począwszy od czerwca 2015 r. z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia, oddalił powództwo w pozostałej części, zasądził od pozwanego na rzecz powoda 1 427,22 zł z tytułu kosztów procesu, nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa od powoda z zasądzonych roszczenia 2 721,13 zł, od pozwanego 5 282,19 zł z tytułu kosztów sądowych. Rozstrzygnięcie uzasadnił w następujący sposób : Powód ma wyuczony zawód mechanika samochodowego, nigdy tego zawodu nie wykonywał. Od 2006 r. pracował w charakterze pracownika budowlanego. Jako pracownik zatrudniony przez agencję pracy tymczasowej do dnia 1 lipca 2010 r. świadczył pracę we Francji przy budowie apartamentowca. Wykonywał prace ogólnobudowlane, w tym przede wszystkim cieśli szalunkowego. W nocy z 30 czerwca na 1 lipca 2010 r. uległ wypadkowi komunikacyjnemu w Niemczech. Kierowca autokaru, którym powód podróżował, zasnął za kierownicą i uderzył w stojący na pasie awaryjnym samochód ciężarowy. Na skutek wypadku powód doznał wstrząśnienia mózgu i urazu twarzy. Po udzieleniu pierwszej pomocy w szpitalu w (...) powrócił do (...). W dniu 5 lipca 2010 r. wyjechał z powrotem do (...), tam w dniu 7 lipca źle się poczuł i został odwieziony do szpitala. O wypadku został powiadomiony telefonicznie przełożony powoda. W związku ze złym samopoczuciem powód zmuszony był w dniu 16 lipca 2010 r. do powrotu do (...), a tym samym do rezygnacji z pracy z powodu złego stanu zdrowia. W (...) poddany był dalszemu leczeniu. W dniu 27 lipca 2010 r. w Szpitalu (...) w K. miał wykonane badanie RTG zatok obocznych nosa i żuchwy, a następnie kontynuował leczenie w Niepublicznym Zakładzie (...) w Poradni (...) w K. z uwagi na zawroty głowy, zaburzenia równowagi, pogorszenie ostrości wzroku, osłabienie pamięci. Następnie podjął leczenie w (...) Publicznym Szpitalu (...) w K., w P. Poradni (...) oraz w (...) w C., gdzie wykonano mu badania tomografii komputerowej zatok obocznych nosa. Powód co najmniej od 2000 r. choruje na (...). W okresie od 2000 do 2005 r. leczył się w poradni (...) z powodu (...), zażywał leki (...). Napady (...) zdarzały się u niego wówczas kilka razy w miesiącu, a następnie ustąpiły, w związku z czym odstawił leki i zaprzestał leczenia. Wobec poprawy stanu zdrowia i ustania ataków od 2006 r. podjął pracę za granicą w charakterze cieśli szalunkowego, od 2008 r. wykonywał pracę w ramach zatrudnienia przez pracodawcę (...), pomyślnie przechodził wymagane okresowe badania pracownicze kwalifikujące go do wykonywania pracy na tym stanowisku na ograniczonej wysokości - do 3 m, nie ujawniał wobec pracodawców faktu, że jest chory na (...), sądził że już nie cierpi na tą chorobę. W okresie wykonywania pracy nie występowały u niego ataki (...). Po wypadku komunikacyjnym u powoda ujawniły się ponownie napady (...), w związku z czym od 29 lipca 2010 r. podjął leczenie w poradni (...), które kontynuował przez okres jednego roku, tj. do lipca 2011 r., odbył łącznie 8 wizyt, następnie zaprzestał leczenia w publicznej jednostce opieki zdrowotnej. Powód zażywał leki (...) po przerwaniu leczenia, które otrzymywał na podstawie recept wystawianych przez lekarza (...) w ramach prywatnej praktyki, wykonał również w dniu 23 lutego 2016 r. badanie EEG głowy. Od 16 października 2016 r. ponownie podjął leczenie w publicznej poradni (...). Zgłasza się również prywatnie na wizyty do lekarza (...) w ramach praktyki indywidualnej, zażywa przepisane leki (...). Obecnie powód doznaje w miesiącu jednego lub dwóch ataków (...), uzależnione jest to od zmian pogody, sytuacji stresujących, które zwiększają ich częstotliwość. Powód od daty wypadku nie wykonuje żadnej pracy zarobkowej. Od dnia 30 grudnia 2014 r. jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Orzeczeniem (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności z 8 lutego 2016 r. został zakwalifikowany jako osoba o lekkim stopniu niepełnosprawności z obniżoną zdolnością do wykonywania pracy do dnia 28 lutego 2019 r. Powód podejmował próby podjęcia zatrudnienia w związku ze skierowaniem do pracy przez Powiatowy Urząd Pracy z 28 kwietnia 2017 r. Pracodawca odmówił przyjęcia powoda do pracy z powodu niespełniania wymogów

pracodawcy. Stan zdrowia powoda od daty badania przez biegłego(...)w dniu 25 maja 2012 r. nie uległ zmianie. Powód cierpi na (...), którą zdiagnozowano u niego w 2010 r. Na skutek stresu wywołanego wypadkiem komunikacyjnym u powoda doszło do nawrotu wcześniej rozpoznanej (...), jest to nawrót choroby, która istniała wcześniej. Przebieg (...) u powoda ma obecnie charakter umiarkowany, napady (...) nie występują z dużą częstotliwością. Rokowania co do dalszego postępu choroby są trudne do określenia. Padaczka jest schorzeniem przewlekłym, nie można jej całkowicie wyleczyć, mogą jednak w okresie przebiegu tej choroby występować okresy znacznej poprawy, bez napadów. Bezwzględnie konieczne jest systematyczne leczenie farmakologiczne, stosowanie leków(...) nie gwarantuje ustania napadów. Powód w związku z nawrotem (...) ma przeciwwskazania bezwzględne do wykonywania określonych zawodów, m.in. murarza, malarza, spawacza, operatora obrabiarki, tokarza. Nadto nie może pracować na wysokości do trzech metrów. Przeciwwskazana jest również praca w hałasie, przy nagłych zmianach temperatury, w pracy zmianowej, w narażeniu na bodźce wzrokowe, nie może również kierować wózkami widłowymi, a także na tych stanowiskach, gdzie grozi porażenie prądem, czy narażenie na promieniowanie. Powód z powodu (...) jest częściowo niezdolny do pracy, a jego inwalidztwo jest trwale. Może podjąć się uprzednio wykonywanej pracy ale wyłącznie na tzw. poziomie „zerowym”. Wymaga stałego leczenia farmakologicznego, stosowanie leków (...). Następstwa wypadku w postaci bólu i zawrotów głowy stanowią uszczerbek na zdrowiu powoda na poziomie 4%. Wypadek skutkował u powoda również uszkodzeniem płamki oka prawego, co spowodowało powstanie trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5%. W związku z tym rokowania na przyszłość są niepewne, możliwe jest bowiem poszerzenie obszaru zwyrodnienia i pogorszenie widzenia. W przypadku kontynuowania zatrudnienia w (...) powód pracując na stanowisku cieśli szalunkowego mógłby osiągnąć dochód w okresie od marca 2011 r. do sierpnia 2011 r. w kwocie po 2 112,76 euro za każdy miesiąc z tytułu wynagrodzenia netto wraz z dietą, łącznie 12 676,56 euro. Miesięczne koszty utrzymania powoda w czasie jego pobytu we(...)wynosiły 1 500 zł. W okresie od 1 września do 31 grudnia 2011 r. powód otrzymywałby wynagrodzenie netto z dietą za każdy miesiąc w wysokości po 2 112,76 euro. W 2012 r. mógłby osiągnąć za każdy miesiąc wynagrodzenie w wysokości 2 085,46 euro, w 2013 r. za każdy miesiąc 1 891,32 euro, w 2014 r. 1 780,60 euro, w 2015 r. do maja 1 619,83 euro miesięcznie. Orzeczeniem z 3 grudnia 2010 r. ustalono uprawnienie powoda do świadczenia rehabilitacyjnego na okres 3 miesięcy. Następnie dnia 30 marca 2011 r. powód został przez orzecznika ZUS uznany za nadal niezdolnego do pracy i przyznane mu zostało świadczenie rehabilitacyjne na okres dalszych 3 miesięcy. Decyzją z 1 lipca 2011 r. ZUS w C. przyznał powodowi prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 5 lipca 2011 r. do 3 sierpnia 2011 r. Przewoźnik, z usług którego powód korzystał w dniu wypadku, miał wykupioną polisę ubezpieczenia OC w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Powód zgłosił szkodę pozwanemu, który po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego uznał odpowiedzialność za zaistniałe zdarzenie szkodowe i przyznał na rzecz powoda kwotę 15 000 zł z tytułu zadośćuczynienia. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie z 30 grudnia 2013 r. zasądzono na rzecz powoda od pozwanego dodatkową kwotę zadośćuczynienia oraz odszkodowanie w wysokości 31 816,05 zł, ustalono odpowiedzialność pozwanego na przyszłość za skutki wypadku. Ustalając kwotę odszkodowania za okres od 1 lipca 2010 r. do 28 lutego 2011 r. Sąd ten oparł się na zaświadczeniach wystawionych przez pracodawcę powoda (...) wskazując, że gdyby nie wypadek powód nadal byłby zatrudniony i otrzymywałby wynagrodzenie na poziomie zbliżonym do uzyskiwanego przed wypadkiem. Odpowiedzialność pozwanego wobec powoda za skutki wypadku została orzeczona prawomocnym wyrokiem z 30 grudnia 2013 r. U podstaw przyznania odszkodowania z tytułu utraconych dochodów i określenia jego wysokości legły zaświadczenia wystawione przez pracodawcę powoda (...), z których wynikał czasookres dotychczasowego zatrudnienia powoda, opinia o powodzie jako pracownika, wola kontynuowania jego zatrudnienia i określenie wysokości jego potencjalnych zarobków. Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Przesądzenie w sentencji wyroku zasądzającego świadczenie odszkodowawcze o odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości zwalnia poszkodowanego z obowiązku udowodnienia istnienia wszystkich przesłanek odpowiedzialności podmiotu, na którym taka odpowiedzialność już ciąży. Z zaświadczenia (...) i pisma pracodawcy wynika, że powód byłby w dalszym ciągu zatrudniony na warunkach pracy i płacy podobnych do tych sprzed wypadku. Niewątpliwie jest istnienie związku przyczynowego pomiędzy skutkami wypadku w postaci obrażeń ciała, a szkodą jakiej doznał powód polegającą na tym, że utracił możliwość osiągania dochodów w wysokości uzyskiwanej przed wypadkiem. Doznane przez powoda obrażenia w wypadku uniemożliwiły mu kontynuowanie pracy i skutkowały zwolnieniem go przez pracodawcę. Gdyby nie wypadek powód nadal pracowałby jako cieśla szalunkowy

na budowach we (...). Ustalając wysokość odszkodowania uwzględniono potencjalną wysokość dochodów, jakie osiągnąłby powód w okresie od marca do sierpnia 2011 r. kontynuując zatrudnienie w dotychczasowym miejscu pracy. Podstawę do wstępnych ustaleń w tym zakresie stanowiło zaświadczenie wystawione przez firmę (...). Dochód należało pomniejszyć o wypłacone powodowi w tym czasie świadczenie rehabilitacyjne w związku z wypadkiem oraz o koszty, jakie przeznaczałby on na swoje utrzymanie przebywając we (...). Powód przyjął w pozwie jako podstawę do wyliczenia wynagrodzenia stawkę najniższego miesięcznego wynagrodzenia z okresu bezpośrednio poprzedzającego okres objęty roszczeniem. Ponieważ wynagrodzenie to nie przekracza wysokości potencjalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie zaświadczenia pracodawcy, do ustalenia wysokości odszkodowania przyjęto stawkę wskazaną w pozwie. Po odliczeniu od wskazanej kwoty 7 824,26 zł kosztu miesięcznego utrzymania powoda w wysokości 1 500 zł, potencjalny zarobek powoda wynosiłby 6 324,26 zł. Tak wyliczona kwota pomnożona przez 6 miesięcy daje 37 945,56 zł, której powód domagał się w pozwie. Kwotę tę należy jednak pomniejszyć o 13 019,11 zł, wypłacone powodowi łącznie za okres od marca do sierpnia 2011 r. z tytułu świadczenia rehabilitacyjnego. Poniesiona przez powoda szkoda za ten okres wynosi więc 24 926,45 zł. Za uzasadnione uznać należało również żądanie renty w związku z częściową utratą zdolności powoda do pracy zarobkowej. Istnieje związek przyczynowy pomiędzy skutkami wypadku, a częściową niezdolnością powoda do pracy. Powód przed wypadkiem chorował na(...)nie mniej jednak od 2005 r., a więc w okresie świadczenia pracy w ramach zatrudnienia przez (...) znajdował się w okresie znacznej poprawy, bez napadów, o czym świadczy fakt znalezienia zatrudnienia, przejścia pomyślnie badań lekarskich kwalifikujących go do pracy w charakterze cieśli szalunkowego na ograniczonej wysokości - do 3m i stałego wykonywania tej pracy. Gdyby tak nie było, a powód doświadczałby napadów, z pewnością nie wykonywałby tej pracy. Dopiero po wypadku u powoda doszło do nawrotu choroby. Biegła(...)stwierdziła, że u powoda mogło dojść do nawrotu (...) na skutek stresu wywołanego wypadkiem. Obrażenia, których powód doznał (wstrząs mózgu i obrażenia twarzy) nie mogły samodzielnie stanowić o niezdolności do pracy, nie wyklucza to jednak przyjęcia związku przyczynowego między wypadkiem, a szkodą, gdyż skutki wypadku należy zindywidualizować w odniesieniu do osoby poszkodowanego, w tym jego cech osobniczych. Powód chorował na(...), ale przez okres kilku lat przed zdarzeniem pozostawał w okresie remisji tej choroby, bez napadów, nie zażywał leków, czuł się na tyle dobrze, że pozostawał w subiektywnym przekonaniu, że wyleczył się i z powodzeniem wykonywał pracę zarobkową. Nawrót choroby nastąpił na skutek stresu, jakiego doznał w związku z wypadkiem komunikacyjnym. Jego aktualny stan zdrowia wywołany tym zdarzeniem powoduje, że jest częściowo niezdolny do pracy. Powód do sierpnia 2011 r. mógłby osiągać wynagrodzenie za pracę na stanowisku cieśli szalunkowego w kwocie średnio netto za miesiąc 4 154 zł (po odliczeniu świadczenia rehabilitacyjnego i kosztów utrzymania – 24 926,45zł za 6 miesięcy). Uwzględniając fakt, że powód nie może wykonywać tej pracy i hipotetycznie mógłby podjąć inne drobne prace, do wykonania których nie ma przeciwwskazań w związku z częściową niezdolnością do pracy i mógłby z tego tytułu osiągnąć nieznaczny dochód, to z pewnością różnica dochodów jest na poziomie nie niższym, niż żądane 2 000 zł. Mając to na uwadze zasądzone na rzecz powoda rentę wyrównawczą z tytułu utraconych dochodów w kwocie po 2 000 zł miesięcznie od września 2011 r. do maja 2015 r., co daje łącznie 90 000 zł. Od czerwca 2015 r. zasądzeniu podlegała na rzecz powoda renta wyrównawcza po 2 000 zł miesięcznie. Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowią przepisy art. 444 § 1 i 2 k.c., o odsetkach - art. 481 § 1 i 2 k.c. O kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c. i w oparciu o art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelacją zaskarżył ten wyrok pozwany zarzucając sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności poprzez wadliwą ocenę opinii biegłego z zakresu neurologii, przyjęcie, że na skutek wypadku doszło u powoda do nawrotu ataków (...), które uniemożliwiają mu podjęcie pracy, dowolne ustalenie wysokości zarobków powoda, które mógłby uzyskiwać na stanowisku pracy zajmowanym przed wypadkiem, wadliwe ustalenie daty wymagalności należnego świadczenia, wadliwą wykładnię art. 481, 817 § 2, 455 k.c. oraz art. 14 ust. 2 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych; domagał się skarżący zmiany wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, zasądzenia od powoda kosztów procesu za obie instancje.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Niewątpliwe jest w świetle ustalonych w sprawie faktów, że dotychczasowego, poprzedzającego wypadek komunikacyjny, zatrudnienia w budownictwie powód nie może wykonywać wskutek (...) na którą cierpi. Jak ustalił Sąd Okręgowy, zatrudniony był powód we (...) w przedsiębiorstwie budowlanym, pracę w charakterze cieśli szalunkowego świadczył na wysokości. Po wypadku zatrudnienie to utracił. Żądając odszkodowania i renty za podstawę ich określenia przyjął powód dochody, jakie mógłby osiągnąć kontynuując zatrudnienie w budownictwie we (...). Na tej podstawie ustalone zostało odszkodowanie za utracone zarobki w okresie od lipca 2010 r. do lutego 2011 r., zasądzone od pozwanego na rzecz powoda wyrokiem z 30 grudnia 2013 r.

(...) rozpoznana została u powoda, jako schorzenie współistniejące, Sąd Okręgowy ustalił, że choruje na nią powód od 2010 r. Biegły w dziedzinie(...) M. W., z którego opinii dowód dopuszczono w postępowaniu apelacyjnym, wyjaśnił, że nie można wiązać lekkiego urazu głowy, jakiego doznał powód w wypadku komunikacyjnym z pojawieniem się u niego napadów (...). Potwierdza wypowiedź biegłego opinię wydaną poprzednio przez biegłą M. R., która wykluczyła związek (...) z obrażeniami, jakich doznał powód w wypadku. Jak wskazał biegły M. W., w przypadku lekkich urazów głowy ryzyko wystąpienia (...) jest takie samo, jak w przypadku ogólnej populacji ludzi. Orzekając w poprzedniej sprawie o roszczeniu powoda z tytułu utraconych dochodów za podstawę przyjęcia odpowiedzialności pozwanego, jako ubezpieczyciela przewoźnika, z usług którego korzystał powód, przyjął Sąd ustalenie, że doznany przez powoda skutek wypadku stres wywołał u niego nawrót (...), w rezultacie dalsze świadczenie pracy w budownictwie okazało się niemożliwe. W taki też sposób uzasadnił Sąd Okręgowy odpowiedzialność pozwanego w obecnie rozpatrywanej sprawie, w której dochodził powód odszkodowania z tytułu utraconych dochodów za dalszy okres i renty na przyszłość. Niezasadnie kwestionuje pozwany w apelacji istnienie związku pomiędzy nawrotem napadów padaczkowych u powoda, a jego udziałem w wypadku podważając też przez to de facto orzeczenie wydane w poprzedniej sprawie, wiążące, jak wskazał Sąd Okręgowy, przywołując unormowanie art. 365 § 1 k.p.c. Ponownie stwierdził ten Sąd, że obrażenia, których powód doznał w wypadku nie mogły samodzielnie skutkować jego niezdolnością do pracy, nie wykluczało to jednak przyjęcia związku przyczynowego między wypadkiem, a szkodą, gdyż skutki wypadku należy zindywidualizować w odniesieniu do osoby poszkodowanego i jego cech osobniczych. Powód chorował na (...) ale przez okres kilku lat przed wypadkiem pozostawał w okresie remisji tej choroby, bez napadów, nie zażywał leków, czuł się na tyle dobrze, że pozostawał w subiektywnym przekonaniu, iż wyleczył się i z powodzeniem wykonywał pracę zarobkową.

W błędzie jest jednakże powód, a przychylając się do jego stanowiska również Sąd pierwszej instancji stwierdzając, że pozwany powinien zrekompensować powodowi stratę w dochodach, jaką poniósł on po wyczerpaniu prawa do zasiłku chorobowego i upływie dalszego okresu niezdolności do pracy, w którym uzyskiwał świadczenie rehabilitacyjne. Świadczenie to, co wynika z treści powołanych przez Sąd Okręgowy orzeczeń lekarskich i decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przyznano powodowi wobec wyczerpania prawa do zasiłku chorobowego i dalszej jego niezdolności do pracy oraz pozytywnych prognoz co do odzyskania przez niego w wyniku dalszego leczenia zdolności do pracy. Ustalił Sąd Okręgowy, że prawo do świadczenia rehabilitacyjnego przyznano powodowi do dnia 3 sierpnia 2011 r. Uwzględniając wysokość wypłaconego mu świadczenia rehabilitacyjnego oraz koszty utrzymania, jakie ponosiłby on mieszkając i będąc zatrudniony, jak przed wypadkiem, we Francji oraz potencjalne jego zarobki z tytułu dalszego tego zatrudnienia ustalił stratę w dochodach powoda w okresie od marca do sierpnia 2011 r. na 24 926,45 zł i kwotę tę zasądził od pozwanego na jego rzecz w punkcie 1 zaskarżonego wyroku, trafnie, wbrew zarzutowi apelacji, przyjmując datę wydania przez pozwanego odmownej decyzji o wypłacie świadczenia za początek naliczenia odsetek. Nie popełnił Sąd błędu wykładni przepisów prawa wymienionych w apelacji, właściwie odczytując treść zawartych w nich norm prawnych. Nie podważa skutecznie w apelacji pozwany ustalenia wysokości potencjalnych zarobków powoda, oparł to ustalenie Sąd Okręgowy na informacjach (...), pośrednika w zatrudnieniu powoda poza granicami kraju, zarzut zaś apelacji, jak wynika z jej uzasadnienia, dotyczy świadczeń zasądzonych w punktach 2 i 3 wyroku, w tej części apelacja odniosła skutek ale z uwagi na słuszne zakwestionowanie roszczenia w zasadzie, a nie co do wysokości.

W okresie pobierania zasiłku chorobowego, a następnie świadczenia rehabilitacyjnego powód nie świadczył pracy z uwagi na doznane w wypadku obrażenia i proces ich leczenia. Do pracy był wówczas niezdolny i ponosił stratę w dochodach, za podstawę ustalenia której, w ślad za orzeczeniem wydanym w poprzedniej sprawie, przyjąć należało zarobki uzyskiwane przez niego z tytułu zatrudnienia we (...)

Nie zachodziły natomiast podstawy do przyjęcia odpowiedzialności pozwanego za stratę w dochodach, jaką poniósł powód nie wykonując tego zatrudnienia po wyczerpaniu prawa do zasiłku chorobowego i upływie dalszego okresu niezdolności do pracy, w którym uzyskiwał świadczenie rehabilitacyjne.

Padaczka, na którą cierpi powód, nie stanowi następstwa doznanych przez niego w wypadku obrażeń. Z chorobą tą boryka się on już od 2000 r.

Postępowanie w rozpoznawanej obecnie sprawie ujawniło nową okoliczność, której nie miał na względzie Sąd orzekając o roszczeniu odszkodowawczym powoda za okres od lipca 2010 r. do lutego 2011 r. Przyjął wówczas Sąd, że powód, mimo stwierdzonej (...), przechodził pomyślnie badania lekarskie uzyskując orzeczenia stwierdzające jego zdolność do pracy na stanowisku cieśli szalunkowego.

Zeznając w sprawie, w której zapadł zaskarżony obecnie wyrok, przyznał powód, że fakt, iż choruje na (...) zataił on przed lekarzem medycyny pracy, aczkolwiek usprawiedliwił to wskazaniem, że wobec braku w dłuższym okresie czasu napadów padaczkowych, mimo odstawienia leków, był przekonany, że wyleczył się. Zeznał również, że dotychczasowy pracodawca nie zatrudnił go na dalszy okres powziąwszy informację o padaczce, na którą cierpi. Prowadzą te fakty do wniosku, że odmowa dalszego zatrudnienia powoda w budownictwie nastąpiła wskutek ujawnienia (...) stanowiącej już wcześniej przeciwwskazanie do zatrudnienia na określonym stanowisku.

Biegły M. W. wyjaśniając na rozprawie apelacyjnej wydaną opinię nie wykluczył dopuszczenia przez lekarza medycyny pracy osoby chorej na (...) do wykonywania zatrudnienia, które ta choroba w zasadzie wyklucza, a to w razie remisji napadów (...), podkreślił jednak konieczność zachowania dużej ostrożności przy podejmowaniu takiej decyzji z uwagi na sięgające 40 % ryzyko nawrotów napadów padaczkowych. Padaczkę, jako bezwzględnie wykluczającą dopuszczenie osoby chorej m. in. do pracy na wysokości nawet do trzech metrów wskazał w opinii biegły z zakresu medycyny pracy. Nie wykluczył natomiast możliwości zatrudnienia powoda w budownictwie na dotychczasowym stanowisku pracy, czyli w charakterze cieśli szalunkowego ale na tzw. poziomie zerowym. Wskazał, że powód wymagałby przy tym ustawicznego pobierania zleconych leków, co pozwolić by mogło na zmniejszenie częstości ataków (...), a nawet ich dłuższe ustąpienie.

Według wyjaśnień biegłego M. W., powrót do regularnego leczenia po wypadku, któremu uległ powód, przy braku zmian pourazowych stwarzałby możliwość ponownej remisji napadów(...). Za prawdopodobny, aczkolwiek w dużym przybliżeniu, przyjął czas półrocznego regularnego zażywania leków, jako stwarzający szansę ponownej remisji choroby.

W świetle opinii biegłej M. R., budzi wątpliwości fakt poddania się powoda regularnemu leczeniu.

Uwzględniając treść tych opinii za prawdopodobne przyjąć należało, że regularne przyjmowanie leków stwarzało w okresie rocznej niezdolności powoda do pracy po wypadku szansę na powrót do stanu sprzed wypadku, kiedy w dłuższym okresie nie miewał on napadów (...) i był zatrudniony w budownictwie. Pozwolić też powinien mu ten czas na przygotowanie się do podjęcia zatrudnienia na stanowisku, dla którego choroba, na którą cierpi, nie stanowi przeciwwskazania.

Przyznanie powodowi świadczeń rentowych za okres przypadający po rocznej jego niezdolności do pracy wykracza poza ramy adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem, a szkodą, o którym mowa w art. 361 § 1 k.c. Nie ponosi w tym zakresie pozwany odpowiedzialności przewidzianej w art. 444 § 2 k.c.

Z tych przyczyn orzekł Sąd Apelacyjny jak w sentencji wyroku na podstawie art. 386 § 1 i 385 k.p.c., o kosztach postępowania w obu instancjach – po myśli art. 102 k.p.c. i art. 113 ust. 1 i 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez nieobciążenie powoda, który w większym, niż pozwany, zakresie uległ ze swoimi żądaniami, kosztami z uwagi na charakter sprawy oraz trudną jego sytuację życiową i materialną, pozwanego zaś obciążenie nieuiszczonymi kosztami sądowymi w części, w jakiej jest stroną przegrywającą.

SSA Ewa Jastrzębska SSA Małgorzata Wołczańska SSO Tomasz Tatarczyk